TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Tái cân bằng cán cân thương mại Việt Nam-Hoa Kỳ: Không chỉ là con số

15:31 08/08/2025

Việc điều chỉnh chính sách, thúc đẩy xuất khẩu và gia tăng nhập khẩu có chọn lọc từ Hoa Kỳ là những động thái cho thấy sự chủ động và thực chất của Việt Nam trong ứng phó với thách thức thuế quan.

Trong bối cảnh Hoa Kỳ áp thuế đối ứng 20% đối với một số nhóm hàng xuất khẩu từ Việt Nam, Việt Nam đang từng bước triển khai các giải pháp chiến lược để giữ thế cân bằng trong quan hệ thương mại song phương.

Việc điều chỉnh chính sách, thúc đẩy xuất khẩu và gia tăng nhập khẩu có chọn lọc từ Hoa Kỳ là những động thái cho thấy sự chủ động và thực chất của Việt Nam trong ứng phó với thách thức mới này.

May hàng xuất khẩu sang thị trường Mỹ, EU tại Công ty may Maxport. (Ảnh: Trần Việt/TTXVN)

Theo Bộ Công Thương, Việt Nam hoàn toàn không chủ trương duy trì thặng dư thương mại lớn với bất kỳ đối tác nào, trong đó có Hoa Kỳ. Các giải pháp đang

được Việt Nam thực hiện là nhằm đảm bảo thương mại hai chiều công bằng, minh bạch và phù hợp với các nguyên tắc của Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO).

Đặc biệt, để từng bước tái cân bằng cán cân thương mại, Việt Nam đã chủ động tăng cường nhập khẩu các nhóm hàng có giá trị gia tăng cao từ Hoa Kỳ như dược phẩm, thiết bị y tế, công nghệ cao và nông sản.

Thống kê từ Hải quan Việt Nam, trong nửa đầu năm 2025, giá trị nhập khẩu dược phẩm từ Hoa Kỳ đã tăng 18%, nhập khẩu bông và nguyên liệu ngành may mặc tăng gần 25% so với cùng kỳ năm ngoái. Đây là dấu hiệu tích cực cho thấy doanh nghiệp Việt Nam đang mở rộng kênh cung ứng từ thị trường Hoa Kỳ, đồng thời hỗ trợ duy trì cán cân thương mại ở mức hợp lý hơn.

Theo bà Nguyễn Thị Thu Trang, Giám đốc Trung tâm WTO và Hội nhập (VCCI), việc Hoa Kỳ áp thuế đối ứng tuy tạo ra áp lực nhất định nhưng cũng là cơ hội để Việt Nam nhìn lại cơ cấu xuất nhập khẩu và điều chỉnh chính sách thương mại một cách chủ động hơn. Nếu doanh nghiệp và các cơ quan chức năng tận dụng tốt giai đoạn này để mở rộng nhập khẩu công nghệ và nguyên liệu chiến lược, cán cân thương mại sẽ dần đạt trạng thái cân bằng bền vững.

Từ góc nhìn doanh nghiệp, bà Đỗ Thị Thu Hằng, Tổng Giám đốc PAN Group, cho hay Tập đoàn đã đẩy mạnh chương trình hợp tác đầu tư với các công ty nông nghiệp công nghệ cao của Hoa Kỳ, đồng thời mở rộng nhập khẩu giống cây trồng, phân bón hữu cơ và hệ thống kiểm soát chất lượng từ thị trường này.

“Không chỉ là câu chuyện cân bằng cán cân thương mại, việc mở rộng nhập khẩu từ Mỹ còn giúp doanh nghiệp nâng cấp chất lượng sản phẩm và năng lực sản xuất theo chuẩn quốc tế,” bà Đỗ Thị Thu Hằng nhấn mạnh.

Các doanh nghiệp trong ngành dệt may, một trong những nhóm hàng xuất khẩu chủ lực bị ảnh hưởng bởi thuế đối ứng, cũng đang chuyển hướng rõ nét.

Xuất khẩu hải thủy hải sản sang các thị trường đầy tiềm năng mới. (Ảnh: Vũ Sinh/TTXVN)

Đại diện Tập đoàn Dệt may Việt Nam (Vinatex) chia sẻ Tập đoàn đang đẩy mạnh nhập khẩu bông, hóa chất và phụ liệu từ Hoa Kỳ để tăng giá trị nội địa hóa và truy xuất nguồn gốc rõ ràng trong chuỗi cung ứng.

“Vinatex xác định nhập khẩu có chọn lọc từ Hoa Kỳ không chỉ giúp sản phẩm đáp ứng tốt hơn yêu cầu kỹ thuật mà còn góp phần duy trì thương mại hai chiều bền vững. Đây là cách để doanh nghiệp Việt khẳng định trách nhiệm và vị thế trên thị trường toàn cầu,” đại diện Vinatex nhấn mạnh.

Chuyên gia kinh tế Ngô Trí Long cho rằng Hoa Kỳ hiện là thị trường xuất khẩu lớn nhất của Việt Nam, do đó việc duy trì thị trường này luôn có ý nghĩa sống còn. Trong bối cảnh cạnh tranh chiến lược toàn cầu ngày càng gia tăng, thuế đối ứng không chỉ là áp lực, còn là cơ hội để Việt Nam khẳng định năng lực thích ứng, nâng cấp chuỗi giá trị quốc gia và chuyển đổi mô hình tăng trưởng bền vững. Hơn nữa, đây cũng là cơ hội để Việt Nam khẳng định vai trò đối tác thương mại có trách nhiệm, sẵn sàng cải cách để hòa nhập sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu.

Bộ Công Thương cho biết tới đây Bộ sẽ tiếp tục đẩy mạnh mở rộng và đa dạng hóa thị trường xuất khẩu thông qua việc nghiên cứu các thị trường mới, tiềm năng, còn dư địa khai thác tại Trung Đông, châu Phi, châu Mỹ Latinh... để có các hoạt động mở rộng thị trường.

Mặt khác, thúc đẩy đàm phán các Hiệp định thương mại tự do mới (tại châu Âu là FTA với khối Hiệp hội thương mại tự do châu Âu-EFTA; châu Mỹ là FTA với khối Mercosur; châu Á là FTA với các nước Hội đồng hợp tác vùng Vịnh - GCC, Ấn Độ, Pakistan; châu Phi là FTA với Ai Cập, Liên minh Thuế quan Nam châu Phi - SACU).

Bộ Công Thương cũng sẽ chú trọng việc đàm phán, ký kết các thỏa thuận, hiệp định hợp tác trong các lĩnh vực kinh tế, thương mại, công nghiệp, đặc biệt, những lĩnh vực Việt Nam có thế mạnh.

Bộ trưởng cũng cho biết vừa qua, Bộ Công Thương đã tích cực trao đổi, đàm phán để tiến tới ký kết Hiệp định thương mại gạo cấp Chính phủ với 5 đối tác Malaysia, Indonesia, Philippines, Singapore và Brazil.

Cùng đó, triển khai có hiệu quả về phòng vệ thương mại, phòng, chống gian lận xuất xứ và chuyển tải bất hợp pháp.

Thúc đẩy hợp tác quốc tế trong lĩnh vực mới như chuyển đổi năng lượng, chuyển đổi số, kinh tế tuần hoàn, chuyển giao công nghệ, ứng dụng các thành tựu khoa học, đổi mới sáng tạo để xây dựng phát triển các ngành công nghiệp mang tính nền tảng.

Đặc biệt, Bộ Công Thương sẽ tập trung kết nối, tạo liên minh chiến lược giữa các ngành sản xuất Việt Nam với chuỗi sản xuất, cung ứng toàn cầu, thông qua đó giúp các doanh nghiệp Việt Nam dần nâng cao năng lực cạnh tranh để duy trì và phát triển vị thế của mình trong chuỗi giá trị toàn cầu.

Nhận định về vấn đề này, nhiều chuyên gia cho rằng việc tái cân bằng thương mại không thể diễn ra trong ngắn hạn. Đây là quá trình cần phối hợp đồng bộ giữa các chính sách tài khóa, công nghiệp và thương mại. Điều quan trọng là Việt Nam giữ được cam kết chính sách rõ ràng, minh bạch với đối tác, đồng thời xây dựng nền tảng thương mại chất lượng cao dựa trên công nghệ và tiêu chuẩn quốc tế. Cán cân thương mại sẽ tự điều chỉnh nếu doanh nghiệp được tạo điều kiện nhập khẩu đầu vào chiến lược với chi phí hợp lý và thông quan thuận lợi.

Bài toán cân bằng thương mại giữa Việt Nam và Hoa Kỳ không chỉ là con số nhập siêu hay xuất siêu, mà là cách hai nền kinh tế bổ trợ cho nhau một cách hài hòa và lâu dài. Với cách tiếp cận chủ động, thực chất và phù hợp thông lệ quốc tế, Việt Nam đang từng bước khẳng định vị thế đối tác thương mại tin cậy trong bối cảnh cạnh tranh toàn cầu ngày càng phức tạp.

Theo TTXVN